

Fysisk miljø i SFO

Barn lærer og utvikler seg i samspill med omgivelsene sine, og det fysiske miljøet inviterer til ulike typer aktiviteter og lek.

ARTIKKEL | SIST ENDRET: 15.11.2024

Det fysiske miljøet og utstyret skal være utformet og tilrettelagt med tanke på barnas alder, funksjonsnivå og interesser, slik at det fremmer fysisk aktiv lek.

[Rammeplan for SFO](#)

SFO skal arbeide aktivt for å fremme universell utforming og ivareta mangfoldet i barnegruppen, slik at dere ivaretar alle barn, uansett forutsetninger. Dere som jobber i SFO har derfor ansvar for å tilrettelegge det fysiske miljøet slik at det innbyr til lek og aktivitet, og endre miljøet ut fra barnas medvirkning, interesser og behov. Fysisk miljø er et sammensatt og komplekst begrep. Det fysiske miljøet er alt fysisk materiell, rom/areal og det vi kan ta på. I tillegg er det fysiske miljøet alt som er sansbart, som for eksempel temperatur, lukt, luftkvalitet, akustikk og estetikk. Det fysiske miljøet i SFO omfatter både inne- og utearealene.

Organisere og tilrettelegge det fysiske miljøet

Arbeidet med å organisere det fysiske miljøet er en kontinuerlig prosess. For å kunne utvikle og utnytte potensialet må dere sørge for at dere er oppmerksomme på det fysiske miljøet i planleggingsarbeidet.

For eksempel kan dette handle om å vurdere om SFO tilbyr rom, arealer og materialer som

- fremmer og stimulerer til ulike former for lek
- skaper forutsetninger for kunstneriske og kulturelle aktiviteter
- muliggjør fysisk aktivitet og fremmer bevegelsesglede
- tilrettelegger for matlaging og måltider

Det kan være lurt å reflektere over det fysiske miljøet i personalmøter og/eller i samarbeidsmøter med skolen.

Se muligheter i det fysiske miljøet

Hvor godt dere kan tilrettelegge for ulike aktiviteter er blant annet avhengig av planløsningen til bygget dere holder til i, og om det er tilpasset SFO-drift. Uavhengig av om dere har egne SFO-lokaler eller holder til i for eksempel klasserom, er det viktig at dere tilrettelegger for barns lek og aktivitet innenfor de fysiske rammene og muligheter dere har. Det gjelder å se muligheter i det fysiske miljøet heller enn begrensninger.

Tilgang på ulikt materiell kan stimulere til ulik lek og aktivitet. Lekemateriell omfatter veldig mye forskjellig og kan være alt fra sportsutstyr, musikkutstyr, utkleddingstøy, til for eksempel tepper og doruller. Barna syns gjerne at materiell som blir tatt bort og fram igjen etter en tid, er spennende og nytt. Ulike typer lekemateriell kan gjerne brukes både inne og ute. Dere som har mulighet, kan også rotere på materiell og installasjoner. Med reoler, skillevegger og andre møbler kan dere lage ulike leke- og aktivitetssoner.

Fysisk miljø og barns medvirkning

Det fysiske miljøet i SFO skal tilpasses barna, og barna skal oppleve at omgivelsene innbyr til lek. Dere bør derfor involvere barna i alle faser av arbeidet med det fysiske miljøet. Barn har gjerne en annen oppfatning enn de voksne, og de bruker materiell og utstyr på måter som de voksne ikke alltid forstår eller forutser. I SFO handler dette om hvordan barna oppsøker, oppdager eller utforsker lekemulighetene, og om hvordan det fysiske miljøet er utformet.

Dere kan få mye nyttig informasjon ved å observere hvordan barna beveger seg rundt, hvilke rom de bruker og hvordan de bruker dem. Siden barnas lek og interesser stadig endrer seg, bør dere observere med jevne mellomrom og vurdere om dere skal endre noe. Dere bør også reflektere over hvor ofte dere skal gjøre endringer. Tilretteleggingen kan blant annet ta utgangspunkt i observasjon av barnas lek og aktiviteter, og samtaler med og mellom barna.